

Forslag til kontraktklausuler i forbindelse med kravet om brug af lærlinge/elever

Jf. vejledningen om brug af lærlinge/elever i visse udbud og tilbudsindhentninger, har Økonomiudvalget i 2025 besluttet, at der skal stilles krav om anvendelse af elever/lærlinge i ALLE tjenesteydelseskontrakter med timebaserede ydelser på over 1 mio. kr. og alle bygge- anlægskontrakter over 5. mio. kr. med timebaserede ydelser på over 1 mio. kr., uanset kontraktlængde, så længe de udføres i Danmark.

Formålet med kravet er at få leverandøren/entreprenøren til at tage et aktivt socialt medansvar som led i udførelsen af opgaven.

Alle udbud som er omfattet af ovenstående, skal derfor have en krav om elever/lærlinge som del af kontrakten.

Hvis denne vejledning giver anledning til spørgsmål, er du velkommen til at tage fat i én af os i Indkøbssektionen.

Februar 2026

Forslag til kontraktklausuler til tjenesteydelseskontrakter og entrepriser

Nedenstående kontraktforslag er allerede indarbejdet i paradigmerne til tjenesteydelseskontrakter og bygge-anlægskontrakterne, hos By- og Miljø og Ejendomme (Disse er dog ved at blive opdateret).

Nedenstående forslag er derfor kun i de tilfælde, hvor paradigmerne ikke anvendes, fx hvis leverandørens standardkontrakt anvendes.

Forslagene er opdelt efter om det er en tjenesteydelseskontrakt, eller en bygge-anlægskontrakt. En tjenesteydelseskontrakt er typisk en kontrakt, hvor det primære indkøb er "løntimer", men kontrakten kan også indeholde indkøb af materialer, fx en håndværkerkontrakt.

For mindre bygge- anlægsopgaver, vil kontraktklausulen for tjenesteydelser også være mere relevant, end den for bygge- anlægsopgaver.

Kontraktklausul for tjenesteydelser:

I henhold til vejledningen, kan kravet stilles som et tidskrav eller som et krav om antal lærlinge/elever. Nedenfor er forslag til begge typer, hvor det der er markeret med rødt, er kontraktspecifikt.

Kontraktklausul - Tidmæssig udstrækning

"Personer under oplæring

Leverandøren skal i hele aftaleperioden bestræbe sig på at have mindst én person under oplæring tilknyttet aftalen, som i sædvanligt omfang udfører arbejder i henhold til aftalen.

*Det er et krav, at Leverandøren har mindst en person under oplæring tilknyttet aftalen i **mindst 6 ud af 12 måneder om året (målt pr. kalenderår).***

Personer under oplæring defineres i overensstemmelse med udbudslovens § 176 og bekendtgørelse om krav om anvendelse af personer under oplæring i offentlige kontrakter (BEK nr. 1079 af 29/06/2022).

De anvendte personer under oplæring kan være arbejdstager hos Leverandøren eller dennes underleverandører.

Leverandøren skal på Kommunens anmodning dokumentere opfyldelsen af kravet, der alene bortfalder, hvis Leverandøren til Kommunens tilfredshed dokumenterer, at kravet trods Leverandørens ihærdige forsøg ikke lader sig opfylde helt eller delvist som følge af

forholdene i markedet. Leverandøren skal skriftligt og uden unødigt ophold orientere Kommunen, såfremt kravet ikke kan opfyldes.”

Leverandøren skal på Hillerød kommunes anmodning dokumentere, at kravet om ansættelse af personer under oplæring er opfyldt, eller oplyse hvornår dette forventes at ske.

Såfremt Leverandøren ikke kan dokumentere kravets opfyldelse, eller ikke kan opfylde kravet, betragtes dette som misligholdelse af kontrakten.”

Kontraktklausul – antal elever/lærlinge

”Personer under oplæring

*Leverandøren er i Aftaleperioden forpligtet til at have mindst **x** person under oplæring tilknyttet Kontrakten, som i sædvanligt omfang udfører arbejder i henhold til Kontrakten.*

Personer under oplæring defineres i overensstemmelse med udbudslovens § 176 og bekendtgørelse om krav om anvendelse af personer under oplæring i offentlige kontrakter (BEK nr. 1079 af 29/06/2022).

De anvendte personer under oplæring kan være arbejdstager hos Leverandøren eller dennes underleverandører.

Leverandøren skal på Kommunens anmodning dokumentere opfyldelsen af kravet, der alene bortfalder, hvis Leverandøren til Kommunens tilfredshed dokumenterer, at kravet trods Leverandørens ihærdige forsøg ikke lader sig opfylde helt eller delvist som følge af forholdene i markedet. Leverandøren skal skriftligt og uden unødigt ophold orientere Kommunen, såfremt kravet ikke kan opfyldes.”

Leverandøren skal på Hillerød kommunes anmodning dokumentere, at kravet om ansættelse af personer under oplæring er opfyldt, eller oplyse hvornår dette forventes at ske.

Såfremt Leverandøren ikke kan dokumentere kravets opfyldelse, eller ikke kan opfylde krav betragtes dette som misligholdelse af Kontrakten.”

Kontraktklausul til bygge- anlægskontrakter:

1. LÆRLINGEKLAUSUL

- 1.1 Entreprenøren skal sikre, at mindst [**Indsæt antal**] af de årsværk (svarende til 1.924 arbejdstimer inkl. ferie, sygdom, skoleophold mv.), der anvendes til at udføre arbejderne, besættes med elever, praktikanter eller lærlinge ("lærlinge").
- 1.2 Entreprenøren kan vælge at beskæftige lærlinge i en kortere periode, hvis det samlede antal arbejdstimer, som udføres af lærlinge, svarer til beskæftigelse af mindst [**Indsæt antal**] årsværk lærlinge i udførelsesperioden.
- 1.3 Lærlinge defineres i overensstemmelse med udbudslovens § 176 og bekendtgørelse om krav om anvendelse af personer under oplæring i offentlige kontrakter (Bek nr. 1079 af 29/06/2022).
- 1.4 Ved lærlinge forstås endvidere en arbejdstager, med hvem Entreprenøren indgår eller har indgået en uddannelsesaftale. Uddannelsesaftalen skal indgås som led i et uddannelsesforløb, som lærlingen følger, og skal være rettet mod, at lærlingen opnår personlige, sociale og faglige kvalifikationer, som understøtter lærlingens uddannelsesforløb, og som giver grundlag for beskæftigelse på arbejdsmarkedet.
- 1.5 Entreprenøren kan opfylde sin forpligtelse ved at bruge lærlinge, som ved Aftalens indgåelse allerede er ansat hos Entreprenøren.
- 1.6 Bygherren har ret til fuldstændig indsigt i ansættelsesvilkår for samtlige lærlinge, som Entreprenøren anvender til at udføre arbejderne.
- 1.7 Entreprenøren skal løbende godtgøre, at forpligtelsen til at beskæftige lærlinge er opfyldt. Entreprenøren skal blandt andet gøre dette ved opfyldelse af følgende:
 - a) Senest [**5**] arbejdsdage efter Aftalens indgåelse fremlægger Entreprenøren en plan for beskæftigelse af lærlinge.
 - b) På byggemøder oplyser Entreprenøren antallet af aktuelt beskæftigede lærlinge og hvor mange timer de er beskæftiget med arbejderne om ugen. Dette noteres af byggelederen i referatet.
 - c) Under udførelsen opdaterer Entreprenøren løbende planen for beskæftigelse af lærlingenes timeforbrug, når der sker ændringer i bemanningen. Opdaterede planer skal fremlægges på byggemøderne.
- 1.8 Entreprenøren skal på Bygherrens anmodning fremlægge yderligere dokumentation for, at kravet om beskæftigelse af lærlinge er opfyldt.

- 1.9 Forpligtelsen til at beskæftige lærlinge bortfalder, hvis Entreprenøren kan påvise, at Entreprenøren ikke er i stand til at finde lærlinge, som ønsker at indgå i en uddannelsesaftale med virksomheden. Forpligtelsen bortfalder dog kun, hvis Entreprenøren kan dokumentere:
- 1) at Entreprenøren i rimeligt omfang har annonceret efter lærlinge på Lærepladsen.dk eller foretaget en tilsvarende annoncering i et andet EU-land, og
 - 2) at en teknisk skole eller tilsvarende skole eller anden relevant myndighed i et andet EU-land efter konkret henvendelse fra Entreprenøren ikke har set sig i stand til at formidle lærlinge til ansættelse.
- 1.10 Entreprenøren skal straks meddele til Bygherren, hvis en stilling som skal besættes med lærlinge, ikke har kunnet besættes i en periode på mere end 4 uger.
- 1.11 Hvis Entreprenøren ikke kan godkendes som lærlingevirksomhed på grund af forhold, der ikke kan afhjælpes uden væsentlig ulempe for Entreprenøren, kan Entreprenøren efter samtykke fra Bygherren vælge at opfylde kravet om beskæftigelse af lærlinge ved at besætte stillingen med et tilsvarende antal ledige, der skal i virksomhedspraktik som led i afklaring eller opkvalificering, eller som er omfattet af en lignende ordning for ledige i et andet EU-land (herefter også benævnt "lærlinge").
- 1.12 Hvis der opstår uenighed om, hvorvidt Entreprenørens manglende beskæftigelse af lærlinge er berettiget, kan Bygherren forlange en uddybende redegørelse fra Entreprenøren.
- 1.13 Hvis Bygherren efter Entreprenørens uddybende redegørelse fortsat finder Entreprenørens manglende opfyldelse uberettiget, kan Bygherren meddele Entreprenøren, at den manglende beskæftigelse af en eller flere lærlinge vil blive betragtet som misligholdelse af Aftalen.
- 1.14 Det samme gælder, hvis leverandøren ikke overholder pligten til at dokumentere, at kravet om beskæftigelse af lærlinge er opfyldt, jf. punkt 2.8 og punkt 2.9, eller hvis Entreprenøren ikke opfylder sin pligt til at give meddelelse om manglende beskæftigelse af en eller flere lærlinge, jf. punkt 2.11 og punkt 2.12.
- 1.15 Bygherren kan efter påkrav kræve en bod på [Indsæt] DKK ekskl. moms pr. påbegyndt uge, indtil Entreprenøren har dokumenteret, at kravet om beskæftigelse af lærlinge er opfyldt
- 1.16 Hvis det ved aflevering af arbejderne kan konstateres, at Entreprenøren ikke fuldt ud har beskæftiget det krævede antal lærlinge, pålægges Entreprenøren en bod svarende til [Indsæt] DKK ekskl. moms pr. manglende årsværk lærling. Hvis Entreprenøren eksempelvis mangler at beskæftige 0,5 årsværk lærlinge, ifalder Entreprenøren altså en bod på [Indsæt] DKK.